

"Orimligt med tystnadsplikt"

2008-11-11 22:00

Finanspolitiska rådets ordförande Lars Calmfors bemöter kritiken från två professorskolleger om att han förordar "aktivistisk finanspolitik".

John Hassler och Per Krusell kritiserade i förra veckans Affärsvärlden att jag ventilerat frågan om huruvida ytterligare finanspolitiska stimulanser är önskvärda och därmed "ökat trycket" på regeringen att föra en sådan politik. Argumentet var att jag som ordförande i regeringens finanspolitiska råd borde akta mig för att försöka påverka dagspolitiken, och då särskilt i den riktningen.

Rådet har i uppdrag att utvärdera den ekonomiska politiken. Det sker främst genom en årlig rapport. Hur ska rådet och dess ledamöter agera däremellan? Vi fungerar inte underhand som rådgivare åt regering eller finansdepartement. Däremot är varje ledamot fri att - liksom alla andra - delta i den offentliga debatten.

Det vore orimligt om ledamöterna bara fick uttrycka sin syn på politiken en gång per år när vår rapport publiceras. Det är knappast förenligt med att "verka för en ökad offentlig debatt i samhället om den ekonomiska politiken", som också är ett av våra uppdrag.

Det är en missuppfattning att rådets uppgift är att i alla lägen motarbeta en aktiv finanspolitik. Tvärtom ska vi enligt vår instruktion följa upp hur finanspolitiken förhåller sig till både de långsiktiga målen och konjunkturutvecklingen.

Finanspolitiken måste alltid balansera olika risker. En risk är att politiken blir alltför aktivistisk, en annan att man även i exceptionella lägen alltför hårt håller fast vid de normer som normalt ska gälla. Min personliga mening är att den senare risken är den största just nu. Därför har jag argumenterat för att regeringen bör ha en hög beredskap för att snabbt kunna vidta ytterligare finanspolitiska åtgärder om lågkonjunkturen fördjupas och också diskuterat olika möjligheter ifall det skulle bli aktuellt.

Sammanfattningsvis har Hassler-Krusell en alltför högtidlig uppfattning om finanspolitiska rådet. Det ska förstås inte fungera som en domstol höjd över samhällsdebatten utan vara ett forum som bidrar till ett återkommande utbyte av synpunkter mellan oberoende experter och politiker.

Lars Calmfors

Professor i internationell ekonomi vid Stockholms universitet och ordförande i finanspolitiska rådet